

MEMO

Van Commissie van deskundigen Kwaliteitsinstrumenten Bouwsteen 2
Aan LSR
Betreft Reactie op doorontwikkeling *Cliënten over Kwaliteit*
Datum november 2019

1. Inleiding

U heeft op 26 juli 2019 informatie aangeboden aan de commissie over de doorontwikkeling van uw instrument, waarvoor hartelijk dank.

Bij deze ontvangt u de reactie van de Commissie van deskundigen¹.

In 2017-2019 maakte uw instrument deel uit van de Waaier, in categorie I².

Aan de ontwikkelaars die in deze categorie ingedeeld zijn heeft de commissie van deskundigengevraagd om in augustus 2019 te rapporteren over de doorontwikkeling van uw instrument omtrent de criteria:

- Criterion 1* Het instrument levert cliëntinformatie op individueel niveau.
Criterion 2 De systematiek is ingebed in de zorgplancyclus.
Criterion 3 Het instrument geeft zicht op ervaringen en concrete verbeterwensen van de individuele cliënt.
Criterion 4 Gegevens kunnen (anoniem) worden geaggregeerd naar verschillende niveaus (team, afdeling/vestiging, organisatie).
Criterion 5 Er zijn waarborgen voor continuïteit van de ontwikkeling wat betreft voortbestaan en doorontwikkeling.
Criterion 6 Geëxpliciteerd is onder welke omstandigheden een instrument zinvol is, en onder welke voorwaarden het tot zijn recht komt.
Criterion 7 Het instrument moet betrouwbare metingen opleveren.
Criterion 8 Het betreft een valide instrument.

Algemeen

Uw rapportage over de ontwikkelingen en bereikte resultaten in 2018-2019 is inzichtelijk. Dat geldt ook voor de voorgenomen doorontwikkeling. De commissie is onder de indruk van de hoeveelheid en de aard van de verrichte doorontwikkeling en de plannen voor de volgende stappen. LSR heeft betrouwbaarheid en validiteit afzonderlijk laten onderzoeken door externe experts.

Beoordeling

De Commissie adviseert het bestuur VGN uw instrument *Cliënten over Kwaliteit* op te nemen in de Waaier 2020-2022, met de status categorie I.

¹ De commissie bestaat uit:

- Prof. dr. ir. Kees Ahaus, voorzitter
- Prof. dr. Petri Embregts
- Prof. dr. Mirella Minkman

Waarnemer is mevrouw drs. Ditte van Vliet, bureau VGN. De commissie wordt bijgestaan door dr. Erna Scholtes, secretaris.

² Categorie I: Toegelaten tot de Waaier; jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren

Categorie II: Toegelaten tot de Waaier, met ontwikkelopgave(n); jaarlijks specifiek rapporteren over doorontwikkeling van de specifieke ontwikkelopgave(n), en jaarlijks een rapportage over de doorontwikkeling opleveren.

2. Toelichting

Criterion 1 Cliëntinformatie op individueel niveau

Bijstellingen in vragenlijsten getuigen van steeds betere afstemming op cliëntengroepen. De accenten 'over jouw leven', 'wat ik nodig heb' en 'ik en de ander' zijn verrijkend en geven tezamen in drie jaar een breed beeld van de ervaringen en wensen van een cliënt. De trainingen die LSR verzorgt vormen een belangrijk component.

De commissie heeft twee algemene vragen over uw instrument.

- Onderdeel van de methodiek zijn onder meer groepsgesprekken en spiegelgesprekken. Beschouwt u deze als onlosmakelijk onderdeel van het instrument, zijnde de vragenlijsten? Dezelfde vraag geldt voor de verbeterplanbespreking.
- In voorgaande jaren maakte LSR ook gebruik van de inzet van ervaringsdeskundigen, dat was een onderscheidend kenmerk van CoK. In de rapportage is dit niet meer terug te vinden. Hebt u besloten daarvan af te zien? Als dat het geval is, verneemt de commissie graag welke ervaringen en overwegingen daarbij een rol speelden.

Criterion 3 Individuele wensen - voor cliënten EMB

U rapporteert over de ervaringen met gebruik van CoK voor cliënten EMB, voor deze doelgroep is een vragenlijst van de bestaande afgeleid (zie methodiekbeschrijving). Uw conclusie is dat het instrument daar voldoende voor geschikt is.

De commissie beschouwt EMB als een categorie mensen waarvoor op die doelgroep toegesneden eigenstandige instrumenten nodig zijn. Instrumenten behoeven naar de opvatting van de commissie andere en/of anders geformuleerde vragen/aandachtspunten met nadere toelichting/onderbouwing. Er kan dus niet worden volstaan met alleen een andere wijze van afnemen.

Deze beoordeling van de CoK heeft dus geen betrekking op geschiktheid voor EMB. Tevens attenderen wij u erop dat een verzoek tot opname in de Waaier van een instrument voor cliënten EMB verloopt via de procedure voor nieuwe instrumenten, o.a. via het format.

Met het oog op eventueel indienen van zo'n instrument geeft de commissie enkele inhoudelijke reacties.

- De vragenlijst voor EMB komt nagenoeg overeen met de gewone CoK. Enkele items zijn anders. Waarop baseert u de geschiktheid van dezelfde of juist de andere items?
- Of en in hoeverre een versie van CoK voor EMB en de procedure voor afname naar hun opzet goed aansluiten bij deze doelgroep, zal in nader onderzoek vastgesteld moeten worden. Wanneer verwacht u voldoende afnames te hebben verzameld? De commissie ziet de rapportage tegemoet als onderdeel van een aanvraag voor het nieuwe in te dienen instrument.

Criterion 4 Aggregatie

Er is sprake van behulpzame verbeteringen in het inzichtelijk maken van uitkomsten, waarin zowel plaats is voor kwantitatieve uitkomsten als kwalitatieve resultaten. Voor het verwerken van kwalitatieve antwoorden worden zorgvuldige procedures gevolgd.

De commissie waardeert het bevorderen van de aansluiting op de andere bouwstenen van het Kwaliteitskader.

Criterion 5 Continuïteit

CoK wordt inmiddels voor een groot aantal cliënten toegepast. Daarmee bestaat een solide basis voor investeringen in verdere doorontwikkeling.

De inzet van de Adviesgroep van wetenschappers naast het raadplegen van gebruikers is waardevol voor de uitvoering van analyses en dientengevolge het maken van de juiste inhoudelijke keuzen. Wel vinden wij dat medewerkers van LSR zelf geen deel zouden moeten uitmaken van deze groep, die immers een adviserende taak heeft. De commissie adviseert te kijken naar de governance van deze groep.

Criterion 7 en 8 Betrouwbaarheid en validiteit

U heeft betrouwbaarheid en validiteit van de CoK laten onderzoeken door de UvA.

In 2020 zal de commissie zich met hulp van methodologische experts, in het bijzonder buigen over uw rapportage van het onderzoek naar Betrouwbaarheid en Validiteit. De door u aangeleverde informatie is hiervoor het uitgangspunt, waarvoor alvast dank!

De commissie geeft nu een beknopte inhoudelijke reactie:

- Het is niet geheel duidelijk op welke versie van de CoK het onderzoek betrekking had. In de rapportage van UvA wordt de versie 2018 en 2019 genoemd; in paragraaf 2 van uw rapportage geeft u aan dat de bijgestelde vragenlijst is onderzocht.
- Ook zijn we benieuwd of de resultaten van de factoranalyse hebben geleid tot het aanpassen van het instrument.
- Uit de rapportage maken we op dat slechts een beperkt deel van de vragenlijsten wordt ingevuld door de cliënt zelf; meestal gebeurt dat door een begeleider of de persoonlijk begeleider. Is er sprake van verschillen tussen de wijzen van dataverzameling?
- De alpha's van de vragenlijsten zijn voldoende maar wel wat lager wanneer de persoonlijk begeleider heeft geholpen bij het invullen van de vragenlijsten.

3. *Hoe verder?*

Het advies van de commissie wordt in november voorgelegd aan het bestuur van de VGN ter besluitvorming. U wordt daarover eind november geïnformeerd. Tevens draagt de VGN er zorg voor dat de bevindingen van de commissie van deskundigen over de Waaier wederom transparant gepubliceerd worden via de website.

U ontvangt uiterlijk half december de jaarplanning 2020. Daarin staan onder meer de data voor de ontmoetingen van de commissie met elk van de ontwikkelaars en een gebruiker, zoals die ook plaatsvonden in 2016 en 2018.